

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu direktive Sveta, ki spreminja Direktivo 92/12/EGS o splošnem režimu za trošarinske proizvode in o skladiščenju, gibanju in nadzoru takih proizvodov

COM(2004) 227 final — (CNS)2004/0072

(2005/C 120/19)

Svet je dne 24. maja 2004 sklenil, da v skladu s členom 262 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti zaprosi Evropskim ekonomsko-socialnim odborom za mnenje za o: predlogu direktive Sveta, ki spreminja Direktivo 92/12/EGS o splošnem režimu za trošarinske proizvode in o skladiščenju, gibanju in nadzoru takih proizvodov

Skupina za ekonomsko in monetarno unijo ter ekonomsko in socialno kohezijo, ki je zadolžena za pripravo dela Odbora, je svoje mnenje sprejela 7. oktobra 2004. Poročevalec je bil g. Wilkinson.

Na 412. plenarnem zasedanju (seji 27. oktobra 2004) je Evropski ekonomsko-socialni odbor sprejel mnenje s 84 glasovi za, 11 glasovi proti in 5 vzdržanimi glasovi.

1. Uvod

1.1 Pred začetkom delovanja notranjega trga so obstajale velike razlike med sistemi in stopnjami za trošarinske proizvode, ki so posledica zgodovinskih in kulturnih razlik med državami članicami. Namen direktive 92/12/EGS je uskladiti splošni režim za trošarinske proizvode ⁽¹⁾ in vprašanja glede skladiščenja, gibanja in nadzora takih proizvodov ⁽²⁾.

1.2 Kot zahteva člen 27 te direktive, mora Svet pred 1. januarjem 1997 ponovno pregledati določbe členov 7, 8, 9 in 10 ter sprejeti potrebne spremembe ⁽³⁾. Izkazalo se je, da do preteznega roka 1. januarja 1997 ni mogoče izreči veljavne sodbe o težavah, ki so se pojavile, in se še vedno pojavljajo, pri uporabi teh členov.

1.3 Od uveljavitve direktive se je zanimanje za gibanje trošarinskih izdelkov, za katere je bil davek že plačan in ki jih urejajo členi 7 do 10 direktive, znatno povečalo. Kot posledica

⁽¹⁾ Proizvodi so predelani tobak, mineralna olja in alkoholne pijače.

⁽²⁾ Izdelki, za katere se na splošno plačuje trošarina, se gibljejo znotraj EU na osnovi odloga plačila „trošarine“ med „trošarinskimi skladišči“ v državah članicah, na podlagi dogovorjene dokumentacije. Trošarina se plačuje v državah članicah, kjer se izdelki pravočasno sprostitjo za porabo.

⁽³⁾ Tudi trošarinski izdelki, ki so že sproščeni za porabo v državi članici in je trošarina za te izdelke v tej državi članici že plačana, se lahko prav tako gibljejo znotraj EU. To vrsto gibanja urejajo določila členov 7 do 10.

so nekatere države članice na zahtevo trgovcev uvedle poenostavljene postopke. V javnosti je prišlo do veliko pritožb tudi glede načina uporabe omenjenih členov.

1.4 Komisija meni, da je sedanje razumevanje problemov, ki se pojavljajo v različnih kategorijah gibanja ⁽⁴⁾, zadostno za predlaganje potrebnih sprememb.

2. Splošne ugotovitve

2.1 Podrobno delovanje enotnega trga proizvodov, za katere je treba plačati trošarino, je zapleteno, kar povzroča negotovosti v zvezi z načinom uporabe predpisov v nekaterih primerih in udeleženim podjetjem nalaga znatne administrativne obremenitve. Predlogi Komisije zajemajo trgovinsko poslovanje, prodajo posameznikom in prodajo na daljavo, da bi tako razjasnili, poenostavili in uskladili obstoječe predpise o gibanjih znotraj EU, za katera je država članica že plačala trošarino na proizvod, ter liberalizirali ta gibanja, tako da bodo imeli EU potrošniki več koristi od notranjega trga. Odbor pozdravlja oba cilja.

2.2 Zaradi pomembnih prihodkov, ki jih imajo države članice od trošarin ⁽⁵⁾ in zaradi različnih načinov uveljavljanja predpisov držav članic, je imela Komisija težave pri usklajevanju sprememb z državami članicami. Ugotovi se, da 10 „novih“ držav članic ni sodelovalo pri razpravah s Komisijo,

⁽⁴⁾ Kategorije so proizvodi, ki se gibljejo med državami članicami za komercialne namene (razen „prodaje na daljavo“), ki so opredeljeni kot nameni, ki niso osebna uporaba posameznikov, proizvodi, ki jih kupijo neposredno posamezniki za lastno uporabo, ter prodaja na daljavo.

⁽⁵⁾ Skupna vrednost BDP držav članic EU leta 2001 (15 držav članic) je presegala 8,8 milijard evrov in povprečni prihodek EU od trošarin kot odstotek BDP je znašal 2,72 %.

ki so pripeljale do predlogov. Odbor priznava potrebo držav članic, da uporabljajo trošarine kot del sredstev za povečanje svojih prihodkov, vendar dvomi, da bi ti predlogi spremenili navade potrošnikov v takšni meri, da bi to bistveno vplivalo na celotne prihodke.

2.3 Pogosto na porabniške cene trošarinskih proizvodov močno vplivajo uporabljene davčne stopnje. To velja še posebej za proizvode iz predelane tobaka in za alkoholne pijače⁽¹⁾. Razlike med stopnjami trošarin, ki veljajo v državah članicah, so se po začetku enotnega trga nekoliko zmanjšale; vendar dokler se ne bo za stopnje v uporabi uvedel vsaj najmanjši usklajevalni ukrep, bo na tem področju obstajal razlog za iskanje boljših kupčij in dejavnosti organiziranega kriminala se bodo nadaljevale.

2.4 Državljeni EU od enotnega trga pričakujejo vsakovrstne koristi, a tudi pravica, da lahko v EU po lokalnih cenah kupijo vsak proizvod, kadar koli želijo, je pomembna prednost. Če se državljanom odreče ta pravica, o EU zaradi tega ne bodo imeli boljšega mnenja.

2.5 Kot poudarja Komisija, vrsta gibanja s plačano trošarino iz omenjenih členov vključuje v glavnem posameznike ali majhne trgovce brez znatnih finančnih sredstev ali gospodarske infrastrukture. Pomembno je, da so vsi dogovorjeni ukrepi jasni, zlahka razumljivi in, kolikor je mogoče, preprosti za uporabo. Biti morajo tudi realistični in izvedljivi.

2.6 Na resničnem notranjem trgu je treba liberalizirati tudi predpise o tobačnih izdelkih. Vendar Odbor ugotavlja, da bodo morale države članice pri odločanju o tem, katere proizvode vključiti v spremenjeno direktivo, v celoti upoštevati vse posledice in bodo zato morale katerega od proizvodov izključiti.

2.7 Ugotavlja tudi, da se mineralna olja gibljejo večinoma za komercialne potrebe. Zato je jasno, da bi sedanji predlogi vplivali predvsem na gibanje alkoholnih pijač.

(1) Podrobne cene izdelkov iz predelane tobaka so približno 3,7-krat višje v najvišje obdavčenih državah članicah kot v najnižje obdavčenih. Stopnje trošarin, ki veljajo za alkoholne pijače, se med najvišje in najnižje obdavčeno državo članico razlikujejo za 15,9-krat za pivo in „vmesne proizvode“ ter 9,2-krat za žgane pijače. Takšne primerjave ni mogoče podati za proizvode iz grozdja in vina, ker vino sploh ni obdavčeno v 12 od 25 držav članic in v 2 državah članicah se uporablja minimalen davek 2 centa evra za steklenico.

2.8 Odbor odločno pozdravlja dejstvo, da večina predlogov temelji na nasvetu ali zahtevah udeleženi poslovnih organizacij in da upoštevajo učinke na mala podjetja.

3. Posebne pripombe

3.1 **7. člen** obravnava predvsem vprašanja, kdo mora plačati trošarino v različnih okoliščinah, upravne formalnosti, prodajo potnikom na potovanjih po EU z ladjo ali letalom ter način, kako ravnati z izgubami proizvodov, za katere se plačujejo dajatve, ki nastanejo na potovanjih znotraj EU.

3.1.1 Odbor pozdravlja razjasnitve in uskladitev, ki jih prinašajo predlogi Komisije. Odločno pozdravlja tudi spoznanje, da bo treba zmanjšati ogromno količino administrativnega dela, ki je potrebno za dobro izpolnjevanja obstoječih predpisov. Odbor podpira poziv Komisije državam članicam, da dovolijo uvajanje poenostavljenih postopkov s preprostimi dvostranskimi administrativnimi dogovori med državami članicami.

3.2 **8. člen** obravnava proizvode, ki jih pridobi posameznik za osebno uporabo. Glavno vprašanje je, ali mora te proizvode posameznik prenašati osebno.

3.2.1 Odbor pozdravlja predlog Komisije za liberalizacijo sistema, ki se sedaj uporablja za nakupe posameznikov na daljavo, tako da posameznik ne bo več sam prevažal kupljenih proizvodov.

3.2.2 Odbor razume, da se nov predlog, po katerem mora posameznik sam urediti dostavo proizvodov v drugo državo članico (in tega ne more urediti prodajalec) sklada s sedaj veljavnimi predpisi o DDV, ki veljajo za nakupe na daljavo. Vendar pa njegova uveljavitev ni preprosta. Na primer, prodajalci bi lahko priporočili lokalnega zastopnika, ki bi uredil prevoz, in s tem zadostili zakonski potrebi, da ne urejajo zadeve sami; vendar pa bi bil učinek enak. Treba je pojasniti, da tovrsten nasvet v skladu s spremenjeno direktivo ni v nasprotju s predpisi.

3.3 Odbor pozdravlja predlog po ukinitvi „okvirnih omejitev“⁽¹⁾, ki služijo kot možen dokaz, ali so proizvodi za zasebno ali komercialno uporabo. Javnost razume te številke predvsem kot količinske omejitve in razlage teh omejitev v nekaterih državah članicah so vse prepogosto zelo ozke. Odbor se zaveda, da bi njihova odprava otežila boj s tihotapskimi dejavnostmi, vendar pa so bile omejitve vedno mišljene le kot pokazatelji, ali je bilo gibanje za komercialno in ne osebno uporabo; same po sebi omejitve tudi ne zadostujejo kot zakoniti dokaz.

3.3.1 Odbor meni, da ne bi bilo neprimerno uvesti neke vrste količinske omejitve za nakupe na daljavo (to je, kadar proizvodov ne prevažajo sami udeleženi posamezniki).

3.4 **9. člen.** Predlogi za gibanje mineralnih olj za osebno rabo verjetno ne bodo povzročili večjih težav.

3.5 **10. člen.** Odbor pozdravlja predlagano razjasnitev, v kateri državi se plačuje trošarina.

4. Povzetek

4.1 Odbor pozdravlja predloge Komisije na tem tako zahtevnem in občutljivem področju.

4.2 Predlogi so realistični; pojasnitve in poenostavitve so zelo dobrodošle, uskladitev je potrebna in liberalizacijo bodo toplo pozdravili državljani EU, ker se bodo s tem povečale prednosti enotnega trga.

Bruselj, 27. oktober 2004

Predsednica

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Anne-Marie SIGMUND

⁽¹⁾ Okvirne omejitve so sedaj 800 cigaret, 10 litrov žganih pijač, 90 litrov vina in 110 litrov piva.